PREVENTIVNÍ PROGRAM

2017 - 2018

Základní škola Žamberk, 28. října 581

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a sídlo školy: Základní škola Žamberk, 28. října 581, 564 01 Žamberk
Právní forma: příspěvková organizace

Ředitelka školy: PaedDr. Nosálová Hana
E – mail: zs28rijna@orlicko.cz

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Čížková Helena
E – mail: zs581.zastupce@orlicko.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Marešová Hana
Konzultační hodiny: kdykoliv po předchozí domluvě
E – mail: maresova.hana@orlicko.cz

Výchovný poradce: Mgr. Holeček Luděk
Konzultační hodiny: kdykoliv po předchozí domluvě
E – mail: holecek.ludek@orlicko.cz

Školní psycholog: Mgr. et Bc. Fojtíková Pavlína
Konzultační hodiny: kdykoliv po předchozí domluvě
E – mail: p.fojtikova@seznam.cz

Webové stránky: **www.zs28rijna-zamberk.cz**
Telefon: 465 613 090
Mobilní telefon: 777 308 841

Počty žáků a zaměstnanců školy

	Počet tříd	Počet žáků (90)	Počet pedagogických pracovníků
1.stupeň	9	206 (90)	12 + 3 vychovatelky + 1 asistent (1 z vych.)
2.stupeň	8	177	14 + 1 asistent
Celkový počet	17	384 (90)	31

2. STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola 28. října je jednou ze dvou městských základních škol, jejímž zřizovatelem je město Žamberk v Pardubickém kraji. Škola poskytuje svým žákům komplexní základní vzdělání a připravuje je k dalšímu studiu na gymnáziích, SŠ, SOŠ, SOU.

Základní škola se nachází přímo v centru města nedaleko Masarykova náměstí. Škola sídlí v budově bývalého okresního hejtmanství a okresního soudu. Školní družina je od tohoto školního roku přemístěna do těsné blízkosti ZŠ, budovy bývalé ZŠ praktické v Nádražní ulici. Ke škole patří dvůr, na kterém jsou umístěné dvě trampolíny, dětské pískoviště a venkovní učebna. Dále škola využívá nedaleké venkovní školní hřiště, na které musí docházet 200 m.

Žáci ze Žamberka a okolních obcí (Líšnice, Nekoř, Pastviny, Dlouhoňovice, Lukavice, Helvíkovice, Kameničná, Letohrad, Bohousová, Rokytnice v O.h., Bartošovice v O.h., Neratov) plní povinnou školní docházku dle ŠVP „Škola pro život“ (novela 1. 9. 2013).

Výuka probíhá ve 23 učebnách, z toho jsou 2 moderní počítačové učebny s výukovými programy. Všechny učebny školy jsou vybavené počítači s připojením na internet, dataprojektory a interaktivními tabulemi. Dále v přízemí školy je umístěna knihovna pro děti 1. stupně a ve 2. patře knihovna pro žáky 2. stupně. Vzhledem k tomu, že ZŠ nemá vlastní tělocvičnu, musí žáci na TV přecházet do pronajatých prostor na Gymnáziu Žamberk a do tělocvičny U Žirafy, kterou vlastní město Žamberk. V letních měsících může ZŠ využívat k výuce TV zámecký park v blízkosti školy.

V době přestávek žáci 1. stupně využívají chodby k hrám a drobným sportovním aktivitám. Žáci 2. stupně přestávky většinou tráví ve třídách nebo odpočinkové části, která je umístěna ve 2. patře budovy před učebnou chemie. Občerstvení zajišťuje školní bufet, který je umístěný v přízemí školy a je otevřený každé dopoledne.

Veškeré sociální zařízení v budově odpovídá hygienickým normám a je o přestávkách pravidelně kontrolováno pedagogickým dozorem.

Ve škole pracuje Školská rada v počtu 3 členů (1 zástupce pedagogického sboru, 1 zástupce zřizovatele a 1 zástupce rodičovské veřejnosti) a dětský Žákovský parlament (2 zástupci z každé třídy počínaje 4. ročníkem).

3. STANOVENÍ CÍLU MPP

Na ZŠ je nezbytné vytvořit zdravé a bezpečné prostředí, proto je nutné se zaměřit na primární prevenci rizikových jevů. Za primární prevenci odpovídají všichni pedagogové ZŠ. Žáci mají možnost oslovit jakéhokoliv pedagoga a svěřit se mu se svými problémy ať školními či mimoškolními. Pedagogové musí zachovat mlčenlivost a diskrétnost při řešení všech otázek spojených s problematikou rizikových jevů.

Prioritou je zavedení primárních preventivních programů napříč ZŠ:

- 4. – 6. ročník zážitkový kurz mimo školu s přespáním
- 1. – 9. ročník preventivní programy dle nabídek externích organizací
- 1. – 9. ročník 1x za čtvrtletí preventivní program se ŠMP nebo školním psychologem
- 6. ročník problematika šikany a kyberšikany
- 7. ročník preventivní program „Boys and girls“ (návykové látky)
- 8. ročník preventivní program „Sexuální výchova pro pokročilé“
- 9. ročník preventivní program „Prsakoule“ (rakovina prsou a varlat)
- 2. – 9. ročník sociometrické šetření

3.1 Prevence šikany a kyberšikany

Prostředky k dosažení cíle:

- pěstovat zdravé vrstevnické vztahy
- posilování mezilidských vztahů
- informovat žáky o znacích a stádiích šikany
- podporovat správnou komunikaci mezi všemi jedinci školního prostředí
- informovat o hrozbách kyber-světa
- v hodinách etické výchovy probírat problematiku šikany a kyberšikany

3.2 Prevence užívání návykových látek

Prostředky k dosažení cíle:

- informovat žáky o škodlivosti užívání návykových látek
- preventivní program „Boys and Girls“
- zajistit besedu s odborníky zabývající se touto problematikou
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- simulace opilosti a užívání drog pomocí brýlí

3.3 Zdravý životní styl

Prostředky k dosažení cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, ...
- předcházet negativním vlivů medií a reklamy – ideál krásy, módní trendy
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- předcházet vzniku poruch potravy
- bezpečnost na silnicích
- rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí
- zajistit besedu s odborníky zabývající se touto problematikou
- naučit poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

3.4 Prevence záškoláctví

Prostředky k dosažení cíle:

- posilovat hodnotu vzdělání
- individuální kontakt se žákem
- spolupráce s rodiči
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (OSPOD, Policie, dětský lékař,…)

4 SKLADBA AKTIVIT MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Do minimální prevence je zapojen každý pedagogický pracovník ZŠ a to v činnosti výchovné či vzdělávací.

V rámci vytvoření týmu pedagogů, kteří jsou experty v primární prevenci je důležité:

- DVPP v oblasti primární prevence ŠMP a dalších pedagogických pracovníků
- navázat kontakty s externími subjekty podporující školu v primární prevenci např. OMP, KMP, OSPOD, Policie,…

Dlouhodobá primární prevence prochází napříč ZŠ prostřednictvím průřezových témat, která jsou povinnou součástí ŠVP. Další aktivity týkající se primární prevence jsou realizovány aktivitami ve škole:

- besedy a diskuze s odborníky
- schránka důvěry
- konzultační hodiny VP a ŠMP
- kontakt s rodiči
- kontakt s externími subjekty zainteresovanými v problematice rizikového chování

V dnešní době je již nedílnou součástí primární prevence nově založený školní orgán Žákovský parlament, který je určen dvěma zástupcům od 4. do 9. třídy. Členové parlamentu jsou voleni kmenovou třídou v tajných volbách. Žákovský parlament se schází 1x měsíčně v pátek po vyučování a řeší záležitosti týkající se zlepšení školního klimatu. Dále tato skupina připravuje zábavné akce pro rodiče a přátele školy.

Přesto, že žákovský parlament pracuje teprve druhým rokem, zaznamenali jsme snížený výskyt vandalismu na škole. Proto, lze tento orgán definovat, jako prostředek dlouhodobé primární prevence.

Dalšími prostředky primární prevence jsou:

- volnočasové aktivity
- akce školy pořádané pro děti
- akce školy pořádané pro děti, rodiče a přátele školy

4.1 Volnočasové aktivity

4.1.1 Volnočasové aktivity ve škole

Dětský pěvecký sbor Viola (sbormistr Mgr. Žejdlík Jaromír)

Zde pracují děti 1. – 9. tříd. Děti zpívají lidové písně různých národů, spirituály anglické, latinské teze, klasický sborový repertoár i současnou tvorbu pro dětské soubory ve vícehlasé úpravě. V hudebním doprovodu pana učitele doplňují žáci na různé hudební nástroje.

Angličtina pro druháky (vedoucí Mgr. Faladová Jana)

Tato aktivita je určena výhradně žákům 2. tříd. Nabízí dětem seznámení s tímto krásným světovým jazykem formou her, písniček, říkadel. Paní učitelka se snaží v dětech podpořit chuť poznat další řeč.

Konverzace v anglickém jazyce (vedoucí Mgr. Smolová Ludmila)

Kroužek je určen žákům 6. tříd. Formou jednoduchých cvičení a rozhovorů nabízí základní seznámení s praktickým využitím jazyka.

Pohybové hry (vedoucí Mgr. Nováková Barbora)

Tyto pohybové hry jsou určeny žákům 1. stupně. Cílem pohybových her je osvojení si základních vědomostí a dovedností sportovních aktivit. Děti zde hrají různé hry a učí se pracovat s nářadím v tělocvičně. Zdokonalují zde svou fyzickou kondici a psychickou odolnost.

Sportovní hry (vedoucí PaedDr. Nosálová Hana)

Sportovní hry jsou určené žákům 2. stupně. Zde se děti učí pochopit hru fair-play. Trénují skupinové sportovní hry např. volejbal, florbal, … a učí se jejich pravidla. Zdokonalují zde svou fyzickou kondici a psychickou odolnost.

4.1.2 Volnočasové aktivity mimo školu

- DDM Animo www.animo.zamberk.cz
- ZUŠ Petra Ebena www.zus-zamberk.cz
- další organizace podporující zájmové činnosti dětí v Žamberku a jeho spádových obcích např. Sokol, Hasiči, …

4.2 Akce školy pořádané pro děti

4.2.1 Specifická prevence

Název programu	Preventivní program „Prsakoule“
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na informování žáků 9. tříd o onkologickém onemocnění prsou a varlat. Zde jsou žáci informování o tom, co je rakovina, možnosti léčby, ale jak předcházet fatálním následkům rakoviny a odhalit ji včas. Žáci jsou instruováni jak provádět samovyšetření prsou a varlat a v jakém časovém sledu.
Realizátor	IFMSA LFUK Hradec Králové
Cílová skupina	9. třídy
Počet žáků v programu	47
Počet hodin programu	1 hodina
Termín	září 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Preventivní vlak ČD
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na rizikové chování na železnici. Cílem je seznámení žáků s možnými důsledky jejich jednání v prostředí železnice, v případě nerozvážného chování nebo v případě nepozornosti
Realizátor	České dráhy
Cílová skupina	7. třídy
Počet žáků v programu	49
Počet hodin programu	2 hodiny
Termín	září 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Zážitkový kurz
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Kurz je zaměřen na soužití nového třídního kolektivu, vytvoření komunikačních dovedností a respektování jeden druhého. Cílem je začlenění nově příchozích žáků do kolektivu a předcházení riziku vzniku patologických jevů ve třídě
Realizátor	ZŠ Žamberk
Cílová skupina	4., 5. a 6. třídy
Počet žáků v programu	128
Počet hodin programu	2 dny pro 4. – 5. ročník; 3 dny pro 6. ročník
Termín	Říjen 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Hazard kolem nás
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Preventivní beseda je věnovaná tematice - hazard, gambling, hraní a sázení, závislé chování. Program je doplněný o skutečné životní příběhy hráčů, gamblerů a sázkařů.
Realizátor	ZŠ Žamberk
Cílová skupina	7. a 8. třídy
Počet žáků v programu	91
Počet hodin programu	1,5 hodiny
Termín	Listopad 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Kamarádi on-line
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Preventivní beseda je věnovaná online závislosti (internet, počítač, počítačové hry, tablet, mobilní telefon aj.). Program je doplněný o autentické příběhy dětí, praktické rady a nápady v boji proti častému a nadměrnému používání internetu.
Realizátor	ZŠ Žamberk
Cílová skupina	4. a 5. třídy
Počet žáků v programu	89
Počet hodin programu	1,5 hodiny
Termín	Listopad 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Memento
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Preventivní program Memento je román o narkomanech. Posluchač se dostává do středu dění, do života těch, kteří propadli droze, pro něž se stává fetování hlavním či spíše jediným smyslem života. Román zachycuje 10 let jeho života s drogou a líčí velmi sugestivně všechna stádia působení drogy na lidský organismus a to, k čemu může droga člověka dovést. Líčí cestu, ze které není návratu.
Realizátor	ZŠ Žamberk
Cílová skupina	6., 7. a 8. třídy
Počet žáků v programu	130
Počet hodin programu	1 hodina
Termín	Listopad 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Marešová Hana

Název programu	Plavecký kurz
Typ programu	Primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Preventivně vzdělávací program zaměřený na osvojení si znalostí a dovedností spojených s pobytem a chováním ve vodě.
Realizátor	Plavecký bazén Ústí nad Orlicí
Cílová skupina	3., 4. a 6. ročník
Počet žáků v programu	128
Počet hodin programu	10 lekcí pro každý ročník
Termín	Září 2016 – duben 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Buňata Jan

Název programu	BESIP
Typ programu	Specifická primární prevence - všeobecná
Stručná charakteristika programu	Preventivně vzdělávací program, který je zaměřený na osvojení si znalostí a dovedností v rámci silničního provozu, jako jsou: • povinnosti chodce v silničním provozu • základy bezpečného chování v silničním provozu • povinnosti cyklisty v silničním provozu • praktický výcvik na kole a koloběžkách v terénu a na dopravním hřišti
Realizátor	ZŠ Žamberk ve spolupráci s DDM Animo
Cílová skupina	1. - 8. ročník
Počet žáků v programu	337
Počet hodin programu	1 hodina teorie, 1 hodina na dopravním hřišti (1. stupeň), 1 hodina jízda zručnosti (2. stupeň) pro každou třídu
Termín	září 2016 – květen 2017
Zodpovědná osoba	Mgr. Buňata Jan

4.2.2 Nespecifická prevence organizovaná ZŠ

V rámci školního roku 2016-17 základní škola organizuje nespecifickou primární prevenci v podobě:

- znalostních soutěží a olympiád
- sportovních soutěží
- návštěvy kulturních představení

4.3 Akce školy pořádané pro rodiče a děti

V rámci školního roku 2016-17 základní škola organizuje nespecifickou primární prevenci v podobě:

- sběru papíru
- sběru tetrapaků
- sběru elektrospotřebičů
- třídních schůzek
- aktivity pořádané žákovským parlamentem

5 KDE HLEDAT POMOC

Pedagogicko – psychologická poradna; okresní metodik prevence

PhDr. Novotná Petra

e-mail: info@pppuo.cz

tel.: 465 521 296; 465 525 555

adresa: Královéhradecká 513, Ústí nad Orlicí

Krajský metodik prevence

Mgr. Černíková Renata

tel.: 466 026 240

adresa: KÚ Pardubice OŠMS

Odbor sociálně - právní ochrana dětí (OSPOD)

vedoucí odboru: Mgr. Ducháčková Dagmar

e-mail: d.duchackova@muzbk.cz

tel.: 465 670 230

vedoucí oddělení: Bc. Temnyáková Světlana

e-mail: s.temnyakova@muzbk.cz

tel.: 465 670 231

Policie ČR

tel.: 465 614 333

adresa: Husovo nábřeží 314, Žamberk

Městská policie

e-mail: policie@muzbk.cz

tel.: 465 670 265; 775 580 581

adresa: Nádražní ulice 833, Žamberk

Speciálně – pedagogické centrum Kamínek

Mgr. Lada Štantejská

e-mail: zvs.ps@wo.cz

adresa: Lázeňská 206, Ústí nad Orlicí

Středisko výchovné péče Mimóza

Mgr. Jirout Milan

e-mail: info@svp-mimoza.cz

tel.: 464 526 969

adresa: Andrlíkova 972, Ústí nad Orlicí

6 LEGISLATIVA, DOKUMENTY V RESORTU MŠMT

STRATEGIE

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 - 2008
  http://www.msmt.cz/_DOMEK/default.asp?CAI=2945
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009
  http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm
- Strategie prevence kriminality na léta 2008 - 2011
  http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html

METODICKÉ POKYNY

- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví *(Čj.: 10 194/2002-14)*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních *(Č.j.: 29 159/2001-26)*
- Metodický doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních *(Č.j.: 21291/2010-28)*
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních *(Č.j.: 22294/2013-1)*
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a TV k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže *(č.: 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007)*
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance *(Č.j.: 14 423/99-22)*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané *(Č.j.: 25 884/2003-24)*

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

ZÁKONY

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek